

[NIEUWS](#) > [OPINIE](#) > [ALGEMEEN](#)

OPINIE

Overheidssteun die het koopkrachtverlies bij de wortel aanpakt

WILLEM SAS

Professor Publieke Economie aan Stirling University in Schotland en verbonden aan de KU Leuven

15 april 2022 00:10

Een stapsgewijze aanpak met een genereuze financiële ondersteuning voor kwetsbare groepen is veel duurzamer dan een bruusk verbod op de invoer van Russische olie en gas.

De oorlog in Oekraïne bewijst dat de Europese Unie slagkrachtig kan zijn. Als vrijheid, de mensenrechten, de democratie en vrede op het spel staan in onze achtertuin, maken we zowel militair als economisch eensgezind een vuist.

Dat is een verademing, maar ook een sprong die ons kan verdelen. Het verlenen van afgemeten militaire steun lijkt de grootste uitdaging, met als worstcasescenario een nucleaire escalatie. Maar op de langere termijn zullen de economische sancties het grootste risico vormen, met als worstcasescenario een verdere afbrokkeling van het politieke centrum. Net nu de steun voor een gezamenlijk Europees optreden groter is dan ooit [↗](#).

Het Russische gasinfuus trek je niet meteen uit je arm. Maar met stapsgewijze volharding gaat dat wel.

Als we het Russische regime echt financieel stokken in de wielen willen steken, moeten we de economische sancties opvoeren. Tijdens de eerste zes weken van de invasie pompte de EU liefst 21 miljard euro [↗](#) in de Russische economie via haar afname van fossiele

[brandstoffen](#) . De roep om de invoer van Russische olie en gas te verbieden klinkt almaar luider. Maar zo'n bruuske ingreep leidt onvermijdelijk tot een forse stijging van de energieprijzen, net nu het water veel huishoudens tot de lippen komt. De helft van de Belgische gezinnen zette de voorbije weken haar [thermostaat lager](#) wegens een verslechterde financiële situatie. Voeg daar de prijsstijging van een ban op Russische fossiele brandstoffen aan toe en je krijgt politiek dynamiet.

De essentie

- **De auteur**
- Willem Sas is professor publieke economie aan de Universiteit van Stirling en verbonden aan de KU Leuven.
- **De kwestie**
- Een bruusk verbod op de invoer van Russische fossiele brandstoffen kan als een boemerang terugkomen.
- **Het voorstel**
- Een stapsgewijze aanpak, met genereuze financiële ondersteuning voor de kwetsbaren, is veel duurzamer.

De [Franse verkiezingen](#) zijn een teken aan de wand. De inflatie lanceerde Marine Le Pen opnieuw naar de politieke kopgroep, wat haar een nog groter uitdager maakt van uittredend president Emmanuel Macron. Le Pens campagnestrategie was eenvoudig: inzetten op het koopkrachtverlies van hoofdzakelijk arme of rurale gezinnen. Hetzelfde [wij-zijverhaal](#) dat we al jaren horen en hetzelfde gebrek aan echte oplossingen, nu met een radicaal protectionistisch sausje.

Opofferingen

Moeten we dan gewoon toekijken vanaf de zijlijn en de Russische wreedheden laten begaan? Natuurlijk niet, maar we moeten het wel slimmer aanpakken. Het Russische gasinfuus trek je niet meteen uit je arm. Maar met stapsgewijze volharding gaat dat wel. Volgens het Internationaal Energie Agentschap kunnen we over een jaar al [50 procent minder afhankelijk](#) zijn van de Russische invoer. De [Europese Commissie](#) gaat nog verder.

Beide plannen maken duidelijk dat opofferingen nodig zijn. Daar moeten politici niet flauw over doen. De Italiaanse premier [Mario Draghi](#) zei het onlangs het beste. 'Willen we deze zomer vrede of airconditioning?' Overheden moeten vooral compenseren waar de klappen vallen. De hogere inkomensklassen kunnen prijsstijgingen veel beter aan dan de 'energiekwetsbaren', zoals alleenstaande ouders, mensen met slecht geïsoleerde huizen en mensen op het platteland die veel gebruikmaken van een auto. Rijkere gezinnen kunnen bovendien gemakkelijker de omslag maken naar duurzamere alternatieven zoals elektrische wagens, betere isolatie of warmtepompen.

De hogere inkomensklassen kunnen prijsstijgingen veel beter aan dan de 'energiekwetsbaren'.

Omdat zulke plannen in feite neerkomen op een versnelde uitvoering van het [klimaatplan](#) van de Europese Commissie, ondersteunen we die kwetsbare groepen het best met een uitgebreide versie van een mechanisme waarin datzelfde plan voorziet: het [Social Climate Fund](#). Net zoals het [Covid-19-herstelfonds](#) gaat het om investeringen in duurzame energie, met meer

nadruk op subsidies voor kwetsbare groepen om de overgang betaalbaar te maken. Op de kortere termijn tempert het fonds de hogere energierekeningen voor die groepen, omdat groene alternatieven (nog) niet altijd beschikbaar zijn. Het is dit soort ondersteuning dat het koopkrachtverlies bij de wortel aanpakt.

Zo'n compensatie kunnen we alleen financieren als de sterkere schouders een grotere last van de energietransitie op zich nemen. Volgens het Internationaal Energie Agentschap maken de energiemaatschappijen dit jaar zo'n 200 miljard euro [overwinsten](#) dankzij het systeem van marginale prijszetting in de EU. Die winsten belasting is volgens het agentschap een goed begin. Een Europees [importtarief](#) op Russische fossiele brandstoffen is een andere optie. De last van zo'n belasting zal grotendeels voor de Russische energiemonopolies zijn, en voor een kleiner deel voor de niet-kwetsbare groepen in de EU. Een deel van dat geld kan worden gebruikt om Oekraïne en de vluchtelingenopvang financieel te ondersteunen. Een slimme maatregel is altijd een duurzame maatregel, in dit geval letterlijk en figuurlijk.

LEES VERDER

ALGEMEEN **OPINIE**

[Less is more geldt ook voor het aantal partijen](#)

NICOLAS BOUTECA, POLITICOLOOG UGENT

ALGEMEEN **COLUMN**

[Feest van de arbeid, of toch niet?](#)

BART VAN CRAEYNST, HOOFDECONOOM VOKA EN AUTEUR VAN 'TERUG NAAR DE FEITEN'

GESPONSORDE INHOUD

['Wij leveren all-in laadoplossingen via rentingformules'](#)

Elektrische voertuigen zijn essentieel binnen de transitie naar een groene mobiliteit. 'De huidige

energierelatie en de nieuwe fiscale regels voor bedrijven worden door de analistie naar statistisch veld

ALGEMEEN **OPINIE**

We laten Twitter beter niet aan Elon Musk over

HANNES COOLS, DOCTORAATSONDERZOEKER JOURNALISTIEK EN NIEUWE MEDIA AAN KU LEUVEN

ALGEMEEN **OPINIE**

Musk aan het stuur is wat Twitter nodig had

BERT MARIEVOET, CRYPTO- EN METAVERSE-EXPERT EN MEDEOPRICHTER MOONBAG CAPITAL

ALGEMEEN **OPINIE**

Fransen hebben koopkracht niet begraven

FREDERIK DHONDT, RECHTSHISTORICUS AAN DE VUB EN FRANKRIJKKENNER

ALGEMEEN **OPINIE**

Voer één ticket in om met trein, tram en bus te reizen

PETER MEUKENS, INTEGRATO

6 van 100

MEER LADEN

Voor u geselecteerd

- 1 'Begin van het einde van energierelatie tussen Rusland en EU'
- 2 Rusland gooit oorlogsstrategie over andere boeg
- 3 Van der Straeten: 'Belgische bevoorrading aardgas niet in gevaar'
- 4 Moedige journalisten
- 5 Feest van de arbeid, of toch niet?

GESPONSORDE INHOUD

Tijd Connect biedt organisaties toegang tot het netwerk van De Tijd. De partners zijn verantwoordelijk voor de inhoud.

Autobouwer wordt mobiliteitsaanbieder

Met zijn nieuwe merkstrategie profileert Kia zich als een leidinggevende aanbieder van duurzame mobiliteitsoplossingen. De focus ligt op elektrificatie,...

'Een slim energiebeheersysteem is onmisbaar voor veel klanten'

Sinds begin 2022 focust ABB E-mobility in ons land nog meer op het aanbieden van laadinfrastructuur en bijbehorende diensten voor bedrijven en werknemers...

Volvo wil tegen 2030 alleen nog maar volledig elektrische wagens produceren

'Tijdens Q1 van 2022 had al 70 procent van alle auto's die we in België en Luxemburg verkochten een stekker'
Lees meer

'Wij leveren all-in laadoplossingen via rentingformules'

Elektrische voertuigen zijn essentieel binnen de transitie naar een groene mobiliteit. 'De huidige energiecrisis en de nieuwe fiscale regels voor...

Partner Content biedt organisaties toegang tot het netwerk van De Tijd. De partners zijn verantwoordelijk voor de inhoud.

Eerste Belgische Prizeotel is schot in de roos

Op zoek naar een hoger rendementspotentieel voor uw groepsverzekering?

Culinair en artistiek genot: een ideale combinatie

GESPONSORDE BEDRIJFSBERICHTEN

Deze berichten zijn ingezonden, de bedrijven zijn verantwoordelijk voor de inhoud.

PARTNER

Houd het familiebedrijf in de familie (of toch niet)

Door DELBOO

PARTNER

'Een stabiel en performant netwerk is een basisbehoefte'

Door Circet Benelux

PARTNER

Verantwoord beleggen? AI helpt de
verborgen pareltjes te vinden

'We werken een pak efficiënter dankzij de digitale
transformatie'
~~Door Lina~~

TALENT

EROV is op zoek naar: Directeur

Door EROV